

“Binnenkort lig ik met Jan Hoet op dialyse”

De 19-jarige Sam Timmerman bij enkele van zijn kunstwerken. “Soms voelt het lange wachten aan als eindeloos, maar ik laat me er niet gek door maken.”

Foto Sven DILLEN

Student kunsthumaniora maakt eindwerk over wachten op nier

HASSELT - “Mijn gsm staat altijd aan, 24 op 24 uur, want op elk moment kan ik het verlossende telefoontje krijgen. Maar het kan evengoed nog vijf jaar duren”, zegt de Sam Timmerman uit Kiewit (Hasselt) die al twee jaar wacht op een niertransplantatie. Die onzekerheid knaagt en weegt en de 19-jarige student kunsthumaniora had meteen een thema voor zijn eindwerk.

Op 7-jarige leeftijd ontdekten dokters bij Sam Timmerman dat zijn nier bijna helemaal afgestorven was. “De professoren hebben toen hun best gedaan om mijn ziekte uit te leggen, maar het was destijds Chinees voor mij. In het begin deed ik peritoneale dialyse of dialyse via het buikvlies. Het voordeel daarvan is dat je het thuis zelf kunt doen, vier keer per dag. Maar ik heb daar veel ellende mee gehad, moest bijvoorbeeld opnieuw onder het mes omdat de catheter niet goed in mijn buik lag.”

Uiteindelijk bleek kunstdialyse in het ziekenhuis de juiste oplossing. “Drie keer per week word je uren aan een machine gekoppeld die de giftige stoffen uit je lichaam haalt. Het klinkt misschien saai, maar ik probeer van al die dialyses iets

leuks te maken, zodat ik er later ook goede herinneringen aan zou overhouden.”

Kinderboek

Voorlopig is ‘later’ nog altijd ‘nu’, want na twee jaar wacht Sam nog steeds op een niertransplantatie. Het verlossende telefoontje kan elk moment komen, maar evengoed pas over vijf jaar. De onzekerheid beheerst het leven van Sam Timmerman en hij moest niet lang nadenken welk thema hij zou kiezen voor zijn eindwerk op de kunsthumaniora van Genk. “Mijn thema was ‘eindeloos’. Zo voelt het soms, maar ik laat me er niet gek door maken.”

Zijn eindwerk bestaat uit het geïllustreerde kinderboek ‘Project N.I.E.R.’ over een patiënt die op

een nieuwe nier moet wachten. “Het boek begint met sombere zwart-witte tekeningen omdat je vlak na de diagnose afvraagt waarom de ziekte uitgerekend jou getroffen heeft. Maar naarmate de patiënt in het boek goed nieuws krijgt, sluipen er ook kleuren in de tekeningen, want de toekomst kan wel degelijk rooskleurig zijn.” Zijn zelf geïllustreerde kinderboek ‘Project N.I.E.R.’ is alvast niet onopgemerkt voorbijgegaan. In het universitair ziekenhuis van Leuven is er al interesse om het boek te gebruiken bij jonge nierpatiëntjes.

Zwemmen

Naast het kinderboek bestond het eindwerk verder uit een donker schilderij en enkele tekeningen waarvan er twee uit de band sprongen. “Op één tekening heb ik mezelf geportretteerd als een dialysetoestel. Die machine is een stuk van mezelf geworden. Zonder zou ik niet kunnen leven. Op dezelfde tekening zie je ook verschillende mensen weggijken omdat ik vroeger wel de indruk had dat mensen me anders behandelden omdat ik ziek was.” Een tweede tekening kon de jury op school wel bekoren. De achtergrond bestaat uit een lijst van bloedwaarden en daarover heeft Timmerman een mannetje getekend die met een vulpen ‘Straks lekker zwemmen’ op

zijn blote bovenlijf heeft geschreven. “Ook een zelfportret. Dat gevoel overvalt me in de zomer wel eens. Op hete dagen zoeken mensen verkoeling aan het zwembad. We hebben het geluk thuis een zwembad te hebben, maar door mijn catheter kan ik er nooit in zwemmen omdat er geen water mag in komen. Dat zijn extra ongemakjes die bij mijn ziekte komen kijken.”

Jan Hoet

“Als nierpatiënt weet je dat je niet kunt leven zonder de dialyse of een nieuwe nier. En ik heb de afgelopen jaren ook al genoeg operaties ondergaan om me niet meer druk te maken om banale dingen. Ik probeer zo normaal mogelijk te leven. Volgend schooljaar wil ik een grafische opleiding gaan volgen aan Sint-Lucas in Gent. Ik heb er al een kot gevonden en ik kan voor mijn kunstdialyse terecht in het universitair ziekenhuis van Gent. Daar zal ik hoogstwaarschijnlijk samen met kunstkenner Jan Hoet, die ook nierpatiënt is, op de dialyse liggen. Volgens de verpleegkundigen in Gent babbelt hij met iedereen op de afdeling, vaak ook met mensen die liever zouden rusten (*lacht*). Ik kijk er wel naar uit, misschien kan ik hem mijn werken eens laten zien.”

Roel DAMIAANS